

Ajankohtaisia virustauteja

Korkeapatogeeninen H5N6 todettiin maaliskuussa Porissa, RHD-tautia Oulussa ja lepakkorabiasta Turun seudulla ja Leppävirralla. Yksittäisiä penikkatautitapauksia on ollut tuontikoirissa ja IHN-virusta lohikaloissa.

Korkeapatogeenista H5N6-tyypin lintuinfluenssaa (HPAI H5N6) on todettu Euroopassa joulukuusta 2017 alkaen useassa maassa. Suomea lähimmät tapaukset ovat olleet Ruotsissa, jossa virus todettiin myös harrastesiipikarjatilalla maaliskuussa 2018. Suomessa korkeapatogeeninen H5N6 todettiin maaliskuussa merikotkassa, joka löydettiin huonokuntoisena Paraisilta. Kuolleenä löytyneet petolinnut ja joutsenet sekä muut linnut, joita löytyy useita kuolleita, lähetetään tutkittaviksi lintuinfluenssan varalta Eviraan Helsinkiin. Siipikarjan suojaaminen luonnonvaraisilta linnuilta on olennaisen tärkeää.

RHDV2, joka pääkaupunkiseudulla aiheutti kuolleisuutta villikaniineissa ja joka todettiin Suomessa ensimmäisen kerran keväällä 2016, on aiheuttanut kahden lemmikkikaniin kuoleman, toisen vuonna 2016 Helsingissä ja toisen 2017 Oulussa. Lemmikkikaniineille on saatavilla myyntiluvallinen rokote. Kaniinien rokottamista suositellaan, jos niillä on riski sairastua RHD-tautiin. Oulun tapauksen perusteella riskiä ei voida katsoa olevan enää ainoastaan pääkaupunkiseudulla. Luonnonvaraisten kaniinien kanta on havaintojen perusteella kasvanut edellisestä vuodesta ja uusi epidemia on mahdollinen seuraavien vuosien aikana.

Lepakkorabiasta on todettu Turun ja Inkoon seuduilla vesisiipoissa ja 2017 myös Leppävirralla löytyneestä isoviiksisiipasta. Vesisiipoista on löydetty eurooppalaista lepakkolyssovirus tyyppiä 2 (EBLV-2), mutta isoviiksisiipasta todettiin uusi lyssoviruslaji, joka nimettiin tarkemman löytöpaikkansa mukaan Kotalahti lepakkolyssovirus (Kotalahti bat lyssovirus, KBLV). Löytö korostaa sitä, että kaikkiin lepakoihin tulee suhtautua siten, että ne voivat olla infektoituneita lyssoviruskapselilla

ja siten olla tartuntavaarallisia niin ihmisille kuin kotieläimillekin. Kaikkien koirien ja kissojen rokottamista rabiasta vastaan suositellaan. Kuolleenä löytyneet tai huonokuntoisina lopetetut lepakot toivotaan lähetettäväksi Eviraan Helsinkiin tutkittaviksi lyssavirusten varalta.

Penikkatautiepideemiaa ei ole Suomessa ollut vuoden 1995 jälkeen, mutta vuosittain todetaan yksittäisten koirien tartuntoja. Tällöin on useimmiten kyseessä tuontikoira. On näyttöä siitä, että tuontikoirien rokotesuojassa on puutteita ja epidemioiden välttämiseksi koirien säännölliset ja kattavat rokotukset ovat tärkeitä. Asiamukaisesti rokotettujen koirien sairastuminen on harvinaista. Suomalaisessa tutkimuksessa koirista, jotka rokotettiin penikkatautia vastaan kahdesti, kahdella prosentilla ei ollut mitattavia määriä vasta-aineita. Rokotuksen yhteydessä muodostuu kuitenkin myös soluvälitteistä immuniteettiä, jota ei yleensä mitata.

Lohikaloiden IHN (infectious haematopoietic necrosis) -virusta, joka aiheut-

taa tarttuvaa vertamuodostavan kudoksen kuoliotauteja, joka on lakisäteisesti vastustettava, helposti leviäviin eläintauteihin luokiteltu tauti, todettiin Suomessa ensimmäisen kerran marraskuussa 2017. Virusta on todettu yhteensä kuudesta kalojen pitopaikasta, ja sen vuoksi on perustettu rajoitusalueet Perämerelle sekä Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueille. IHN-taudin kanssa samankaltaisia oireita, muun muassa epänormaaleja uintiliikkeitä, anemioita sekä nesteen kertymistä ja pistemäisiä verenvuotoja vatsaonteloon, aiheuttavat myös muut kalataudit, joten diagnoosia ei voi tehdä pelkästään niiden perusteella. IHN-tautiin viittaavista oireista on ilmoitettava viipymättä virkaeläinlääkärille, joka huolehtii tarvittavien näytteiden lähettämisestä Eviraan.

ELT, erikoiseläinlääkäri Tiina Nokireki

ELT Tuija Kantala

ELL, erikoiseläinlääkäri Niina Tammiranta

www.evira.fi